

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Химия /Обща и неорганична химия/, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, обявен в Д.в., брой 44/10.06.2016 г., с кандидат гл. ас. д-р **ЛИЛКО КАМЕНОВ ДОСПАТЛИЕВ**

Рецензент: доц. д-р **КАЛИНЧО ИВАНОВ ИВАНОВ**, Университет по хранителни технологии – гр. Пловдив, пенсионер

1. Общи положения и биографични данни

Документи за участие в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ е подал един кандидат – гл. ас. д-р Лилко Каменов Доспатлиев – гл. асистент в катедра „Фармакология, физиология на животните и физиологична химия“, секция „Химия“, Ветеринарно-медицински факултет, Тракийски университет /ТрУ/– гр. Стара Загора.

Гл. ас. д-р Лилко Каменов Доспатлиев е роден на 07.07.1973 г. в гр. Доспат. След завършване на средното си образование в Природо-математическа гимназия „Васил Левски“ в гр. Смолян през 1991 г. е приет за студент в Пловдивски университет „П. Хилендарски“, специалност Химия. През 2000 г. се дипломира с ОКС „магистър“, специализация – неорганик със среден успех от държавните изпити Мн. добър 5,00. През 2002 г. е завършил второ висше образование в ПУ „П. Хилендарски“ – специалност Икономика с ОКС „магистър“. В периода 2005 – 2008 г. е бил редовен докторант в катедра „Обща химия“ на Аграрен университет – гр. Пловдив. През 2009 г. получава ОНС „доктор“ по научната специалност 01.05.02. „Неорганична химия“ след защита на дисертация на тема „Влияние на почвените характеристики върху усвояването на макро- и микроелементи от тютюн“. От 01.02.2001 г. до 27.09.2010 г. работи във фирмите „Активис“ АД, гр. София – качество и контрол /HPLC-MS; ISP; AAS; FL; GC/, Arline Bau GmbH-Branch Bulgaria, гр. София /химик/, Аграрен университет – гр. Пловдив /ст. експерт – химик/. Академичното му израстване започва през 2009 г. като асистент в катедра „Фармакология, физиология на животните и физиологична химия“, секция „Химия“ на ВМФ при Тракийски университет – гр. Стара Загора, а от 2010 г. е главен

асистент в същата катедра. От 2000 г. до 2012 г. кандидатът активно и целенасочено работи за усъвършенстването си като преподавател и учен, което се вижда от участието му в различни курсове и специализации: 2000 г. – Курс по радиометрия, дозиметрия и лъчезащита към „Агенцията за ядрено регулиране“ – гр. София; 2005 г. – Курс по английски език – трето ниво; 2006 г. – Курс по статистика и метрология; 2006 г. – Курс по методически основи на научните изследвания към Съюза на специалистите по качеството в България – гр. София; 2011 г. Следдипломна квалификация – шестмесечен курс по английски език с откъсване от работа; 2012 г. – Семинар по млечно говедовъдство, организиран от Департамента по земеделие към посолството на САЩ и Фондация Америка за България.

Гл. ас. Лилко Доспатлиев е участвал в 1 международен проект, 1 проект по Фонд „Научни изследвания“ и в 9 университетски проекти към Тракийски университет – гр. Стара Загора, на 5 от които е ръководител. Кандидатът е с отлични компютърни умения и много добра езикова подготовка.

2. Общо описание на представените материали

Всички представени документи от гл. ас. Лилко Доспатлиев за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ са оформени съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на Тракийския университет /ПРАСТрУ/ и отразяват пълно, и точно научно изследователската и учебно преподавателската дейност на кандидата. Представената документация е подготвена много старателно, прегледно и изчерпателно и включва: Заявление за участие в конкурса; Декларация за достоверност на представените материали и информацията в тях; Информационна карта за заета академична длъжност; Копие от обявата за конкурса в Държавен вестник; Диплома за висше образование с придобита ОКС „магистър“ /нотариално заверена/; Диплома за ОНС „доктор“ /нотариално заверено копие/; Творческа автобиография; Резюмета и трудове след защита на докторска дисертация; Списък на публикациите и копие от тях; Материали и документи, свързани с изискванията на чл. 84 от ПРАСТрУ; Списък на цитиранията и копия от тях; Сведения за импакт фактор; Справка за основните приноси в научните трудове; Списък на хабилитираните съавтори; Документ за владене на чужд език; Свидетелство за съдимост.

3. Оценка за научно изследователската дейност на кандидата

В конкурса за „доцент“ по Химия /Обща и неорганична химия/ гл. ас. д-р Лилко Доспатлиев е представил общо 42 научни трудове /35 извън дисертацията/, обобщаващи негови задълбочени научни изследвания върху ефективността и границите на приложимост на най-широко използваните екстрагенти на лесно подвижните и усвоими от растенията форми на Pb, Cu, Zn, Fe и Mn; направени са коректни изводи и препоръки относно приложението на съвременни инструментални методи за определяне на основните макроелементи в почва, растителен и биологичен материал; значими от аналитична гледна точка са получените резултати от сравнителното изследване на методите за пробоподготовка и минерализация. От представените трудове 6 са публикувани в чуждестранни списания с импакт фактор /общ IF 3,96/, а 7 са в списания без IF, но са получили цитирания в списания с IF и според ПРАСТрУ се приравняват към публикации с импакт фактор /IF 18/. Следователно, общият брой на трудовете, които по качествени показатели отговарят на такива с IF е 13. Всички публикации са по темата на конкурса. Обективен критерий за значимостта на приносите в научните трудове на кандидата е отзвук сред научните среди у нас и в чужбина. Представен е списък и копия на забелязаните цитати /81/ на 20 от научните трудове, от които 24 в международни списания /с IF 43, 109/, в списания без IF – 45, в книги, монографии и дисертации – 12. Това е доказателство за оригиналността на получените научни резултати. Две от публикациите на кандидата са самостоятелни трудове, в 16 е водещ автор /46 %/, което е показателно за активното му участие в представените трудове и готовността на д-р Доспатлиев да поставя и ръководи научни теми и изследвания. С тези научно метрични показатели гл. ас. д-р Лилко Доспатлиев изпълнява изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, както и на Правилника на ТрУ – гр. Стара Загора, за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Кандидатът е участвал в реализирането на 11 научно изследователски проекти – 1 международен, 1 национален и 9 проекта към ТрУ, на 5 от които е ръководител. Д-р Доспатлиев е взел участие с 35 доклада в съавторство на различни международни и национални форуми – в 9 доклада е водещ автор, а в 7 – втори.

Резултатите от научноизследователската и научно приложната дейност на гл. ас. д-р Доспатлиев показват, че той притежава безспорни качества на изследовател в областта на анализа на макро- и микроелементи в почви, растителен и биологичен материал, тяхната пробо подготовка и минерализация. Кандидатът е запознат в

дълбочина със съвременните инструментални методи за анализ /ISP, AAS, FL, GC, HPLC-MS/, които широко използва при своите изследвания. За израстването на д-р Лилко Доспатлиев като перспективен учен допринасят и добрите му комуникационни умения, придобити чрез участието му в разработването и изпълнение на научни проекти, подготвя и адаптира подобни дейности при работата си със студенти. Израз на тази дейност е и получената Мн. Добра оценка от атестационната комисия при ВМФ на ТрУ – гр. Стара Загора.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

От представената справка става ясно, че гл. ас. д-р Доспатлиев започва работа от 2009 г. като асистент в катедра „Фармакология, физиология на животните и физиологична химия“, секция „Химия“. Натоварен е с извеждане на лабораторни упражнения, семинарни занятия и практически изпити на студенти от специалности: Ветеринарна медицина – по дисциплината „Медицинска химия“; Екология и опазване на околната среда – по дисциплините „Химия с основи на химичната екология“ и „Аналитична химия с инструментални методи“; Агрономство и Аграрно инженерство – по дисциплината „Обща химия“; Рибовъдство и аквакултури – по дисциплината „Хидрохимия и качества на водата“. Реализираният хорариум надхвърля изисквания от закона обем. Като положителна оценка за учебно преподавателската дейност на кандидата може да се даде участието му като съавтор в издадено през 2012 г. Ръководство за лабораторни и семинарни упражнения по Обща и неорганична химия за студентите от Тракийския университет, съставено в съответствие с действащите учебни програми по дисциплината. Ръководството е изключително ценно помагало за студентите при овладяване на основните химични изчисления и тяхното приложение в лабораторната практика. По начина, по който са представени, практическите упражнения по Обща и неорганична химия осигуряват ефективна подготовка и навици за работа с лабораторни съдове и химически реактиви и умения за извършване на лабораторни операции, необходими за обучението в по-горните курсове. Кандидатът е приложил и два линка към сайтове за електронно обучение: „Сайт за електронно обучение по компютърна графика и дизайн в химията I част“ и „Сайт за електронно обучение по компютърна графика и дизайн II част /Photoshop/, които приемам като учебни пособия. Гл. ас. д-р Лилко Доспатлиев е бил ръководител на 6 дипломанти. От проучване на студентското мнение за качеството на обучение е получил Мн. Добра оценка.

Всичко това ми дава основание да считам, че на учебно-преподавателската дейност на кандидата може да се даде висока оценка.

4. Основни приноси

Авторската справка за основните приноси в научните трудове на д-р Доспатлиев отразява достоверно и изчерпателно съдържанието им и по категоричен начин представя най-съществените резултати и приноси в научните му трудове.

Принос в изследванията на гл. ас. д-р Доспатлиев е изясняване на ефективността и границите на приложимост на различни екстрагенти на лесно подвижните и усвоими от растенията форми на тежки метали. Чрез задълбочено сравнително изследване е доказана висока степен на корелационна връзка между количествата на екстрахираните Pb, Cu, Zn и Cd с комплексообразуващите екстрагенти ЕДТА и ДТРА и общото им съдържание в почвите. Получени са оригинални резултати за степента на извличане на Pb, Cu, Zn, Cd, Cr, Ni, Fe и Mn от почви и е установено, че тя зависи от метода на минерализация и от почвения състав. Направена е математико-статистическа оценка на ефективността на методите за пробоподготовка /микровълнова минерализация, сухо опепеляване, киселинно разлагане с HNO_3 , HClO_4 при определяне съдържанието на макро- и микроелементи в образец от тютюн Виржиния. Препоръчва се микровълновата минерализация поради бързината на разлагането на пробите и лесното обслужване. Съществени резултати са получени при изследванията на голям брой суровини и материали и е доказано, че двата инструментални метода за количествено определяне на тежки метали – ААС и ISP-OES дават съизмерими резултати. Получено е влиянието на различни хербициди върху продуктивността на различни култури и минималното замърсяване на околната среда. Получените резултати и направените от тях изводи дават възможност за използване на хербициди, селективни за културите и безвредни за човека, предпазване от замърсяване на околната среда и поддържане на високо почвено плодородие. Новост за науката е разработения екстракционно-спектро фотометричен метод за определяне на Co с йоднитротетразолов хлорид в почвени проби, който по селективност и експресност превъзхожда някои от до сега прилаганите методи за определяне на Co. Получени са нови данни за съдържанието и разпределението на хранителни елементи и тежки метали в системата почва-тютюн Виржиния, които могат да се използват за оптимизиране на агротехниката и подобряване качеството на тютюневата суровина. Въз основа на почвени анализи е извършена агрохимична оценка на почви за производство на ориенталски тютюни, домати, патладжан, бобови и житни

култури в Южна България. Получените резултати са използвани за изготвяне на конкретни препоръки за торене, които са предоставени на земеделските производители. За пръв път е проведено мащабно изследване – едногодишен мониторинг на качествени показатели на повърхностни и подземни води от пробовземни точки на територията от регион Стара Загора, с цел съставяне на комплексна оценка за качеството на водите. Установен е екологичния статус на повърхностните и подземни води в общините Стара Загора, Чирпан, Казанлък и Гурково – важна предпоставка за по-нататъшното им оказване и развитие. За повишаване качеството на обучението на студентите по дисциплината Компютърна графика и дизайн са създадени два сайта по програмата Photoshop и Corel Draw.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените от гл. ас. д-р Лилко Каменов Доспатлиев материали и документи отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАСТрУ за заемане на академичната длъжност „доцент“. На лице са 35 научни трудове, от които 13 са публикувани в чуждестранни списания с IF. Отбелязани са 81 цитата, от които 24 в международни списания с IF. Кандидатът е участвал в 11 научно изследователски проекти и в 35 доклади на международни и национални форуми. Представените в материалите за конкурса научни и научно приложни приноси показват високо ниво на научни постижения и в количествено измерение надхвърлят изискващите се критерии за академична длъжност „доцент“.

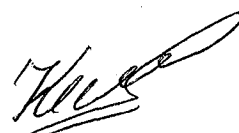
Оценката ми за научно изследователската и учебно преподавателската дейност на гл.ас. д-р Лилко Доспатлиев е категорично положителна.

Въз основа на представените от гл.ас. д-р Лилко Каменов Доспатлиев научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни и научно приложни приноси, участието в научни форуми и научно изследователски проекти, намирам за основателно да предложа гл.ас. д-р Лилко Каменов Доспатлиев да заеме академичната длъжност „доцент“ по Химия /Обща и неорганична химия/, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки.

03.10.2016 г.

Пловдив

Рецензент:

/доц. д-р Калинчо Иванов Иванов/